

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2398/23
20.7.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Сање Пејовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Тешић, адвокат из Ваљева, Војводе Мишића 31, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милан Мијаиловић, адвокат из Ваљева, Кнез Михајлова 5, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Мионици П 27/22 од 27.01.2023. године, у седници одржаној 20.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Мионици П 27/22 од 27.01.2023. године у делу става првог изреке, којим је обавезан тужени да тужилци на досуђени износ главног дуга исплати камату од 25.12.2012. године до коначне исплате по стопи коју прописује Закон о затезној камати и то обрачунатој по средњем курсу НБС на дан плаћања, као и у ставу другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Мионици П 27/22 од 27.01.2023. године у преосталом делу става првог изреке који се односи на досуђену камату, тако што се обавезује тужени ББ да тужилци АА на досуђени износ главног дуга исплати камату по стопи коју утврђује Европска централна банка обрачунатој у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, почев од 01.01.2010. године до 24.12.2012. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мионици П 27/22 од 27.01.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилце против туженог, па је обавезан тужени да тужилци на име главног дуга исплати износ од 3.640 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу по којем пословне банке на дан плаћања

откупљују ову страну валуту са каматом на тај износ по стопи коју утврђује Европска централна банка обрачунатој на исти начин као и главни дуг почев од 01.01.2010. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до коначне исплате по стопи коју прописује Закон о затезној камати и то обрачунатој по средњем курсу НБС на дан плаћања.

Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка плати износ од 78.720,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужени и то против одлуке у делу става првог изреке у погледу досуђене затезне камате и става другог изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 и 402 Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр.72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку у односу на побијани део одлуке није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а у жалби је неосновано указано на повреду из тачке 12 наведене законске одредбе с обзиром да је изрека пресуде јасна, сагласна изнетим разлозима који су потпуни, јасни и непротивречни.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и тужени су 14.08.2009. године закључили уговор о продаји путничког моторног возила за цену од 4.700,00 евра. Сачињено је писмено насловљено као признаница, коју је тужени потписао. Истовремено је констатовано да је тужени платио 1.000,00 евра и да преостали дуг износи 3.700,00 евра, што је тужени, такође, потписао. Дана 20.07.2019. године тужени је потписао изјаву да је тужиљи платио 60,00 евра и да ће преостали дуг у износу од 3.640,00 евра платити најкасније за годину дана.

Тужени је оспоравао исплату камате од 21.07.2020. године на износ главног дуга од 3.640,00 евра јер му је тужиља приликом исплате 60,00 евра опростила камату и рекла да не мора да плаћа камату на дуг. Према наводима тужиље она ништа није помињала у вези камате, односно подразумева се да се на дуг плаћа камата, те су нетачни наводи туженог да је опростила камату.

Како је у погледу главног дуга признат тужбени захтев и како је тужени признао признаницу која је приложена уз тужбу, првостепени суд је признаницу прихватио као веродостојан доказ и није се упуштао у утврђивање чињеница које се односе на дуговање износа од 3.640,00 евра.

У погледу дуговања камате суд је извео доказе саслушањем сведока и утврдио да је тужени дошао код тужиље и донео јој је 60,00 евра и на папиру написао колико новца је донео и колико је још остало да плати, а том приликом није било говора о камати.

Према становишту првостепеног суда камата представља накнаду коју дужник

плаћа повериоцу зато што није дуг платио у року и предвиђена је Законом о облигационим односима, а из уговорног односа тужиље и туженог суд није могао закључити који би разлог био да тужиља отпише камату туженом јер је право на камату законско право за повериоца и поверилац има право да исплату тражи уколико није истекао рок застарелости потраживања.

Како тужени није доказао да му је тужиља отписала камату, суд је применом члана 277 Закона о облигационим односима, члана 1 Закона о висини стопе затезне камате и члана 2 Закона о затезној камати, одлучио као у ставу првом изреке.

Супротно жалбеним наводима туженог, правилно је првостепени суд одлучио када је на досуђени износ главног дуга, који тужени није спорио, досудио затезну камату почев од 01.01.2010. године, имајући у виду да је на признаници која се налази у спису предмета и чију садржину је тужени учинио неспорном, наведен рок за исплату целокупног дуга туженог 31.12.2009. године, а да је након исплате 60,00 евра 20.07.2019. године наведено да ће се преостали дуг у износу од 3.640,00 евра платити најкасније за годину дана од тог дана, а истовремено није на признаници констатовано да је тужиља туженом отписала камату за дотадашњи период. Донета одлука је резултат правилне примене материјалног права на правилно утврђено чињенично стање, које је засновано на правилној оцени изведених доказа.

Одлука је у складу са одредбом члана 324 став 1 Закона о облигационим односима којом је прописано је да дужник долази у доцњу кад не испуни обавезу у року одређеном за испуњење, чланом 277 став 1 Закона о облигационим односима којим је прописано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној савезним законом.

Жалбени наводи туженог којима се оспорава оцена исказа сведока оцењени су као неосновани јер је по оцени овог суда првостепени суд правилно оценио изведене доказе појединачно и у међусобној вези, а затим на основу резултата целокупног поступка (члана 8 ЗПП), дао јасне разлоге које чињенице сматра доказаним, па се не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања до којег је првостепени суд дошао на основу слободног судијског уверења, савесном и брижљивом оценом свих изведених доказа појединачно и у међусобној вези.

Неосновани су жалбени наводи туженог да је исплатом 60,00 евра 20.07.2019. године сачињен нов споразум по коме је преостали износ дуга тужени у обавези да плати најкасније у року од годину дана, те би од тог тренутка евентуално могла да тече законска затезна камата, имајући у виду да исплата од 60,00 евра не представља отписивање камате, осим уколико би тужиља на тој признаници ово изричито навела, о чему нема речи у конкретном случају. Рок од годину дана односно 20.07.2020. године наведен на признаници не представља отписивање камате пре тог датума, већ представља продужетак рока за исплату дугованог износа од стране туженог а пре евентуалног утужења и дат је у циљу одржавања уговора на снази, а не да би се спречило дејство императивних прописа пре свега да се камата по сили закона дугује због доцње.

Без значаја су жалбени наводи туженог да је било потребно извршити увид у

пресуду Основног суда у Ваљевоу П 774/20 од 11.08.2020. године јер се према стању у списима наведени поступак не води између истих парничних странака и није од утицаја на овај поступак.

Међутим, тужени је дужан тужиљи исплатити затезну камату на износ главног дуга почев од 01.01.2010. године до 24.12.2012. године по стопи коју утврђује Европска централна банка, који износ се има обрачунати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, а не по најповољнијем курсу, због чега је одлука, у делу који се односи на динарску противвредност износа досуђене камате која се има исплатити, резултат погрешне примене материјалног права и у означеном делу става првог изреке, побијана пресуда је преиначена.

Наиме, одредба члана 395 Закона о облигационим односима прописује да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу, према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

С обзиром да Народна банка Србије, као централна финансијска институција у односу за плаћања на међудевизном тржишту, на дневном нивоу утврђује и објављује званичан средњи курс у односу на сваку страну валуту, па и евро, у циљу извршења обавезе које гласе на девизни износ, динарски износ који се има исплатити, сагласно томе, има бити обрачунат применом средњег курса НБС.

Одлука о трошковима поступка донета је правилном применом одредбе члана 150, 153 став 1, 154 и 163 ЗПП.

Несновани су жалбени наводи туженог да је приликом одлучивања о трошковима поступка суд морао имати у виду чињеницу да је тужени главни дуг признао у одговору на тужбу, имајући у виду да тужени није платио дуг због чега је изазвао настанак трошкова због покретања поступка, а како је тужени спорио датум од када тече камата на износ главног дуга, рочишта која су одржавана након признања главног дуга, морала су се одржати.

Осталим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и донете одлуке у наведеном делу, па исти нису посебно ни образлагани.

Из изложених разлога, применом члана 390 и 394 ЗПП, одлучено је као у ставу првом и другом изреке пресуде.

Туженом није досуђена накнада трошкова другостепеног поступка с обзиром на незнатни успех туженог у другостепеном поступку, па је применом одредбе члана 165 ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке пресуде.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац,ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић